

Opieka wytchnieniowa jako element polskiego systemu wsparcia opiekunów

Miejsce: Wrocław, data 05.11.2019

Piotr Kuźniak, Fundacja Imago

Uczestnicy konferencji

Kim jesteśmy?

Ok. 200 osób z terenu 9 województw,
reprezentujących:

Samorząd gminny i powiatowy: 76 osób.

Organizacje pozarządowe: 62 osoby.

Goście zagraniczni: 21 osób.

Samorząd regionalny: 12 osób.

Administracja rządowa: 8 osób.

Inne: 8 osób.

Fundacja Imago

Kim jesteśmy?

- Organizacja pozarządowa założona w 01.2009
- Realizujemy działania poprzez projekty (ok. 60 realizacji; 27 inicjatyw projektowych w toku)
- 23 pełnoetatowych pracowników; zespół ponad 60 asystentów
- 6 biur w 3 regionach; siedziba główna: Wrocław
- Prowadzimy 3 programy usług asystenckich i opieki wytchnieniowej od 2014 dla ok. 220 klientów (aglomeracjach wrocławska, Dąbrowa G., Bytom)
- Agencja zatrudnienia od 2012r.
- Koalicja na rzecz usług asystenckich
- Międzynarodowe Stowarzyszenie Krótkiej Przerwy (ISBA)

Opieka wytchnieniowa DLACZEGO?

Wyzwania cywilizacyjne, zmiany społeczno – demograficzne:

1. Rosnąca populacja os. starszych, malejąca młodych.
2. Wydłużanie się śr. długości życia.
3. Ujemny i/lub zbyt niski przyrost naturalny.
4. Wzrost wydatków na politykę społeczną w konsekwencji rozwoju medycyny.

Wzrost presji na malejącą liczbę opiekunów w wieku produkcyjnym i niepełnoletnich członków rodzin.

Opieka wytchnieniowa DLACZEGO?

Do 2050 roku:

- **liczba osób w wieku powyżej 90 lat zwiększy się w województwie 4-krotnie z 18 tys. do 78 tys.; Dolny Śląsk**

Do 2030 roku:

- w Ząbkowicach Śl. prognozowany jest **wzrost liczby os. 80+ o 40%**
- w powiecie wrocławskim **liczba osób w wieku 65+ wzrośnie o 70%, a osób w wieku 80+ o 41%**
- dla 11 powiatów województwa **liczba osób 65+ wzrośnie śr. o 49%, a 80+ o 54%**
- w gminach Głogów, Polkowice i Lubin **liczba osób 80+ wzrośnie odpowiednio o 131%, 170%, 122%**

Opieka wytchnieniowa DLACZEGO?

„80% usług wspierających jest świadczonych przez rodzinę, bądź najbliższych, a tylko 20% przez specjalistów”

*Prezydent Międzynarodowego Stowarzyszenia
Krótkiej Przerwy, Don Williamson*

Opieka wytchnieniowa

DEFINICJE

**Usługa stwarzająca opiekunom faktycznym
możliwość samorealizacji i funkcjonowania
w rolach zawodowych i społecznych.**

**Usługa wspierająca opiekuna faktycznego w
pełnieniu roli opiekuna poprzez zapewnienie
odpoczynku fizycznego i psychicznego (min.),
oraz kompetencji i narzędzi (max).**

Opieka wytchnieniowa

DEFINICJA

Opiekun faktyczny: osoba sprawująca opiekę nad os. zależną (z którą najczęściej wspólnie zamieszkuje), doświadczająca długotrwałych obciążeń wynikających z tej opieki

Os. zależna: os. z niepełnosprawnością lub os. doświadczająca pokrewnych problemów wynikających z wieku i/lub choroby

Opieka wytchnieniowa CELE

Celem opieki wytchnieniowej jest zapewnienie opiekunom faktycznym wsparcia ze względu na obciążenia wynikające z opieki nad osobą zależną,
a także
umożliwienie trwania relacji pomiędzy opiekunem, a osobą którą wspiera.

Opieka wytchnieniowa OCZEKIWANE KORZYŚCI

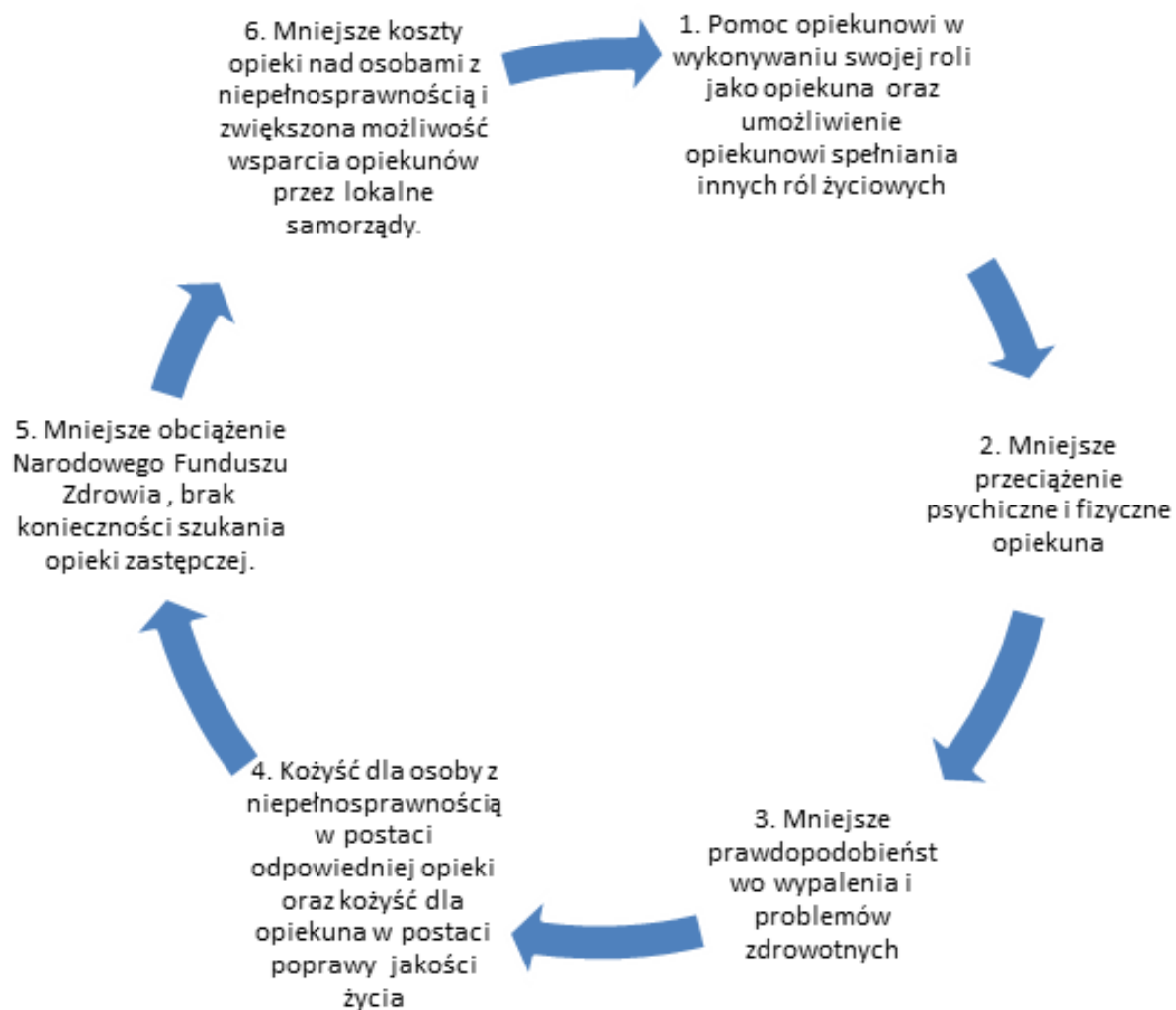
- Zapobiega wypaleniu opiekunów i os. zależnych
- Wzmacnia deinstytucjonalizację wsparcia – w dużej mierze może być świadczona w formule środowiskowej
- Umożliwia osobom zależnym funkcjonowanie w środowisku lokalnym
- Może ograniczać wydatki publiczne na wsparcie os. zależnych i ich opiekunów
- Os. zależnym oferuje możliwość pełniejszego rozwoju i uczestnictwa w środowisku lokalnym lub poza nim (w zależności od wariantu usługi)

OPIEKA WYTCHNIENIOWA

OCZEKIWANE KORZYŚCI

1. Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa - „nie jestem sama ze swoimi problemami i mam kogoś kto wspiera mnie w moich obowiązkach dot. opieki”.
2. Pozytywny wpływ na stan zdrowia - „mam więcej czasu, by zadbać o swoje zdrowie”.
3. Pozytywny wpływ na kondycję psychiczną – „mam więcej czasu dla siebie, by odpocząć, uczyć się albo uprawiać hobby”.
4. Nowe perspektywy zawodowe – „znowy mogę wyobrażać sobie, że jestem w stanie wrócić do pracy”.
5. Lepsze relacje wewnątrz rodziny – Mam więcej czasu dla swojego partnera i dzieci”.

Opieka wytchnieniowa OCZEKIWANE KORZYŚCI

Opieka wytchnieniowa

REKOMENDACJE SYSTEMOWE

- Pozostawienie samorządowi swobody określenia form organizacji usług
- Dostępność uwarunkowana sprawowaniem stałej/długotrwałej opieki nad os. zależną (kontekst wieku, choroby, niepełnosprawności) i wspólnym zamieszkiwaniem
- Decydująca rola diagnozy potrzeb, determinującej formę i zakres usług
- Montaż finansowania środków samorządowych, budżetu państwa i wynikających z częściowej odpłatności od klientów
- Dostęp do usługi niezależny od dochodu

Opieka wytchnieniowa

REKOMENDACJE SYSTEMOWE

- **Zapewnienie możliwości montażu usług – integrowanie usług w ramach pakietu wsparcia**
- **Zapewnienie trwałości dostępu do usługi dla klientów (dłuższy horyzont czasowy umów powierzenia usługi: 3-5lat)**
- **Możliwość świadczenia wsparcia przez personel wybrany na podstawie profilu kompetencyjnego**
- **Zapewnienie wsparcia personelowi świadczącemu usługi (tj. poprzez supervizje, szkolenia, w tym zapewnienie standardów bezpiecznej usługi)**

Opieka wytchnieniowa

FORMY USŁUG

1. Mogą obejmować okres krótki (2-3godz, 1 nocleg) lub dłuższy (kilka dni, kilkanaście dni).
2. Mogą być dzienne lub całodobowe.
3. Mogą być realizowane w domu i poza domem.
4. Mogą być realizowane w specjalistycznych instytucjach i w formule środowiskowej.
5. Mogą mieć formę wspólnego wyjazdu opiekuna i os. zależnej, zapewniając odpoczynek od codziennych obowiązków.

Opieka wytchnieniowa

Typy programów

- **Całodobowe (połączone z noclegiem)**
- **Kilkugodzinne**
- **Weekendowe**
- **Oparte o aktywność turystyczną i/lub sportową**
- **Grupowe lub indywidualne formy spędzania czasu**
- *Homesharing i shared lives* - usługi świadczone w specjalistycznych rodzinach zastępczych i/lub przez specjalistów w ich prywatnych domach
- **Interwencyjne wsparcie w przypadku nieobecności opiekuna**
- **Przy współpracy z sektorem prywatnym, np. branża hotelarska lub turystyczna.**

pojazdowej

EWA

niepełnosprawność od
urodzenia, osoba niewidoma,
aktywna zawodowo

ASYSTENT

20-50h/mc

wsparcie w sprawach bieżących:
lekarz, zakupy, udział w
imprezach społeczno-kulturalnych,
i to co najważniejsze
jazda konna i wycieczki górskie

SFWON

Program 2019

**Program „Opieka wytchnieniowa”; Kwiecień 2019;
budżet: 110 mln zł**

- **zakontraktowane środki: ok. 21,5%
przeznaczonych na program**
- **ok. 11% gmin w skali kraju objętych programem**

Krajowy/Regionalny Program Wsparcia Opiekunów

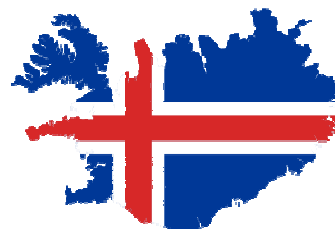
Cel - Zapewnienie powszechnego dostępu do usług:

1. Edukacja pozarządowych i samorządowych dostawców usług w zakresie budowania programów wsparcia oraz narzędzi ich wdrażania.
2. Rozwój infrastruktury i zasobów kadrowych.
3. Inkubacja programów pilotażowych.
4. Tworzenie lokalnych strategii dot. wsparcia opiekunów.
5. Promocja wiedzy i narzędzi.

PARTNERZY ZAGR.

Granbohus

Samorząd
Reykjavik

Samorząd Sandnes

Samorząd
Prowincji
Barcelona

Shared
Care
Scotland

Czerwony Krzyż
Wolfenbuttel

Shared Lives
South West

Ability West
Brothers in Charity

MOVING RESPITE FORWARD

ISBA
2020

SAVE THE DATE
JUNE 16-19, 2020
MADISON
WISCONSIN, USA

WWW.ISBA.ME

Opieka wytchnieniowa

INTERNATIONAL SHORT BREAK ASSOCIATION

12 KONFERENCJA ISBA
Madison, Wisconsin, USA
16-19 CZERWCA 2020

www.isba.me

<https://vimeo.com/185012424>

Fundusze
Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Dziękuję za uwagę

OTWARTE ZAPROSZENIE

GRUPA ROBOCZA „KONFERENCA ISBA 2020”

Piotr Kuźniak

Fundacja Imago

e-mail: piotr.kuzniak@fundacjaimago.pl,

tel. 691 270 754

www.fundacjaimago.pl

